

Instagram: stela_knjige

Facebook: stela

www.stelaknjige.rs

NASLOV ORIGINALA

Lily King
Heart the Lover

Copyright © 2025 by Lily King
By Céline, translated by Ralph Manheim,
from Journey to the End of the Night,
copyright © 1934, 1952 by Louis-Ferdinand
Céline, Translation copyright © 1983 Ralph
Manheim.
Reprinted by permission of New Directions
Publishing Corp. and Alma Classics.

Author's note: The fictional story "The Last
Fall" is inspired by David Updike's beautiful
short story "Bachelor of Arts." Many thanks
to Michael Goldfinger for medical advice,
and to everyone in my life for their love and
kindness.

Za izdanje na srpskom jeziku
© Publik praktikum 2026

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

UREDNIK

Marina Sabovljević

LEKTURA I KOREKTURA

Borka Slepčević

DIZAJN KORICA

Siniša Subotić

SLOG I PRELOM

Dizajn studio Layout

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum, imprint Stela
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2026

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne
sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili
bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehani-
čkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili
bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje
informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

LILI KING

HERC
LJUBAVNIKA

Prevela sa engleskog
Jovana Sretenov Christofidis

Stela

*Za Tajlera, Kalu i Eloiz,
ljubavi mog srca*

I

Znao si da ću jednog dana napisati knjigu o tebi. Rekao si
da sam upriličila čitav ovaj cirkus bez tebe.

Nikada neću znati kako bi je ti ispričao.

Za mene ona počinje ovde. Baš ovako.

Profesor podiže dva fluorescentno narandžasta lista papira. „Uprkos vulgarnom pakovanju”, govori mašući listom u obe ruke poput zvaničnika koji označava početak trka u Dejtoni, „osećam potrebu da ovo pročitam naglas.”

Zadatak je bio da se napiše savremena verzija Bekonovog eseja *Istorija života i smrti*. Ostavila sam pisanje do poslednjeg trenutka. Jedini papir koji smo imali u kući bio je ovaj debeli koji je ostao od Dana veštica. I nije bilo lako ubaciti taj karton u moju pisaću mašinu.

Profesor i ne čita s njega koliko ga koristi za performans. Uli-va mu mnogo više života i humora nego što sam mislila da ima.

U razredu imamo dva pametna momka. Sede napred zajed-no i vidim im samo temena, jedno bakarnosmeđe kose i drugo s gustim crnim konjskim repom. Profesor se toliko često kon-sultuje s njima da pretpostavljam da su studenti-asistenti s po-stdiplomskih studija. Dok ostali studenti dodaju esej do mene, obojica se okreću da vide kuda ide.

Nakon tog dana, onaj bakarne kose počinje da migrira una-zad. Tri časa kasnije seda pored mene.

Uskoro me prati preko kampusa na moderni nameštaj, jedini predmet iz istorije umetnosti koji nije bio popunjen kada sam se upisala. Predavanja iz književnosti sedamnaestog veka po-hađa tek oko tridesetak ljudi, ali moderni nameštaj se održava u amfiteatru s presvučenim stolicama koje se strmo spuštaju do profesora na podijumu. Iza njega je veliki ekran koji prika-zuje fotografije Korbizjeovog šezlonga *B 306* i setova stočića u

bauhaus stilu. Na tom predavanju uspevam da nadoknadim mnogo sna.

Sem ima kratke, isprekidane korake, a i govori isprekidano, u kratkim artikulisanim naletima praćenim podugačkom tišinom. Razgovaramo isključivo o predavanju.

„Ne posvećuje dovoljno pažnje Kromvelu”, kaže, „i tome kako je otpor prema njemu podstakao maštu čitave ove generacije pisaca.”

Slažem se s njim. Šta drugo i mogu? Ja sam običan student, a on je akademik. To je jasno već na samom početku. Nikada nisam upoznala akademika koji nije profesor. A Sem nije čak ni postdiplomac. Student je viših godina, kao i ja.

Kasnije odlazim u biblioteku i čitam o Kromvelu, i sledeći put dok idemo na moderni nameštaj, pravim malu šalu o okrljastom parlamentu¹. Sem se besćujno smeje, više kao da se zadihao.

Pita me da li sam gledala *Lovca na jelene* i ja kažem da, pretpostavljajući da će napraviti neko poređenje s Venatorom, lovcem u *Savršenom ribolovcu*. Ali me pita da li bih htela ponovo da ga gledam, s njim. Prikazuje se u kampusu u petak uveče.

Nalazimo se u savezu studenata. Već mi je kupio kartu. Postavili su redove metalnih stolica i ekran na postolju. Sedimo i čekamo da se ugase svetla. Moja cimerka Karson prolazi ispred nas sa svojim momkom Badom, pripadnikom zelenih beretki koji dolazi kolima iz Fort Braga kad god mu se ukaže prilika. Raspravljaju se dok postrance silaze do praznih stolica tri reda ispred nas i onda, pošto su se smestili, nasrću jedno na drugo.

¹ Aluzija na događaj tokom Engleske revolucije 1648, kada je Oliver Kromvel nasilno uklonio većinu poslanika iz Dugog parlamenta. Preostali, okrnjeni, parlament potom je izglasao pogubljenje kralja Čarlsa I. (Prim. prev.)

Počinje film. Dugačak je i brutalan. Pola filma moram da gledam u svoje krilo. Sem sedi pored mene poput neznanca. Konačno pevaju *God Bless America* za trpezarijskim stolom nakon sahrane Kristofera Vokera, kadar se zamrzava i gotovo je. Sem ustaje čim krene odjavna špica i izlazim za njim iz prostorije Studentskog saveza.

Krećemo prema stazi u kampusu koja ne vodi ka mojoj sobi u Ulici Paj, kao ni prema gradu, gde sam mislila da ćemo možda popiti piće. Pokazuje mi svoju brucošku spavaonicu, a ja mu pokazujem svoju u susednom dvorištu. Film je učinio da ove zgrade, ova dvorišta, ove godine našeg života deluju nepodnošljivo naivno. Želim da kažem nešto o tome, ali i to se čini naivnim. Krećem da kažem da treba rano da ustanem, a on me pita da li sam za pivo.

Hodamo prema barovima, ali on skreće u poprečnu ulicu, a zatim prolazi kroz belu kapiju i uz kamenu stazu do ulaznih vrata osvetljenih plafonjerom.

„Gde smo?”

„Moja kuća.”

Vidim da je hteo da mi je pokaže, znao je da će biti mamac. I jeste.

Okreće kvaku, kuća je otključana, i pridržava mi vrata. Ulaзим u malo predvorje sa strmim stepenicama s leve strane. S desne strane je mali sto s lampom i beležnicom sa olovkom na vrhu. Kroz otvorena vrata vidi se dnevna soba okrećena u teget boju s prugastim kaučem i zidom prepunim knjiga.

Komentarišem broj knjiga.

„To je samo višak”, kaže. Pratim ga preko dnevne sobe do velike radne sobe koja kao da je ispala iz nekog starog filma – četiri zida s knjigama od poda do plafona, veliki radni sto s debelim nogarima i kožna fotelja ispred kamina.

„Ovde uveče pušiš lulu?”

S blagim osmehom otvara gornju fioku stočića pored kožne fotelje i otkriva četiri stare lule uredno složene na drvenom stalku.

Smejem se, a on dahće.

„Čija je ovo kuća?”

„Doktora Gastrela. Je l' ti nekad predavao Čosera? Ili si bila na njegovoj radionici o Miltonu?”

Odmahujem glavom. Čula sam ranije za Gastrela. Ljudi su ga zvali Gastrik. Kloni ga se, govorili su, neverovatno je težak. Da li preddiplomci uopšte mogu da prisustvuju radionicama?

„Na plaćenom odsustvu je, radi istraživanje na Mertonu.” Vidi da ne razumem. „Na Oksfordu. Tražio je da vodimo računa o ovom mestu godinu dana.”

„Vodimo?”

„Ješ i ja.”

Toliko je toga što očekuje da znam.

Nijedno do nas ne zna šta da kaže posle toga. Sem zatvara fioku s lulama i ja ga pitam gde je kupatilo. Pokazuje na kosa vrata ispod stepeništa. Nije da mi se stvarno ide. Samo želim da budem sama na minut. Toaletna šolja je duboka i mala količina koju ispiškim pravi glasan zvuk kada udari o vodu, te prestanem. Ogledalo iznad lavaboja je ovalno i postavljeno visoko na zidu. Mogu da vidim pola svog čela u jednom trenutku, jedno oko u drugom, i to ako se popnem na prste.

Hodnik je prazan, a vrata koja vode na ulicu su nekoliko koraka dalje. Za deset minuta bih mogla da budem u svojoj sobi u Ulici Paj. Ali Karson i Bad će biti tamo, navaljivaće jedno na drugo na ovaj ili onaj način. Čujem otvaranje frižidera i pratim taj zvuk.

Sedamo s flašama piva na prugasti kauč u teget sobi. Jastuci su ukočeni i mi smo ukočeni, a on nije momak koga plaši duga tišina. Igramo se nalepnicama i sporadično razgovaramo. Pita

me da li imam mnogo toga da radim ovog vikenda i kažem mu da treba da napišem kratku priču.

„Zašto?”

„Za moj čas beletristike.”

Polako klima glavom, zadubljen u misao koju je odlučio da ne podeli. „O čemu ćeš pisati?”

Gledamo po sobi. „Verovatno o ovoj večeri.”

Izgleda uznemireno. Zatim dahće. „Dobra ideja.”

Ulazna vrata se otvaraju i udaraju o zid.

„U pičku materinu”, dopire glas iz hodnika. Vrata se zatvaraju uz tresak. „Zaključaću u slučaju da me je pratila.” Vrištanje od smeha. „Jesi li ovde? Kakva je bila Dejzi?” U sobu ulazi onaj drugi momak iz naše grupe. Ješ. „O gospode. Nije li to ona glavom i bradom.”

Kosa mu je puštena, gusta i crna, i pada mu tek malo preko ramena. Pokušava da suzdrži smeh.

„Dejzi?”, kažu.

„Devojka, Dejzi”, kaže on. „Sve devojke s kojima izlazimo zovemo Dejzi². A moja Dejzi večeras je bila nešto posebno.” Široko se osmehuje i prilazi bliže. Bacam pogled na Sema, zabrinuta da će ga izbaciti napolje, ali na licu ima blagi smešak koji dosad nisam videla. Oseća isto olakšanje kao i ja što nas je sad troje.

„Šta se desilo?”, pita.

„Pa, odem ja i kupim je u Kapa sestrinstvu”, kaže Ješ stojeći ispred stočića okrenut ka nama. Sem i ja se naslanjamo u istom trenutku, kao da smo upalili televizor. „Moraš da se prijaviš, daš krv i zakuneš se na čednost, a onda moraš da čekaš dvadeset minuta u jebenom salonu s *miljeima* na svim stočićima sa svim ostalim patetičnim tipovima. Bože, onaj tip Ijan je bio tamo, onaj što je citirao poslednje reči Viktora Igoa.”

² Aluzija na Dejzi Bjukenan iz romana *Veliki Getsbi* F. Skota Ficdžeralda. (Prim. prev.)

Sem se kikoće. „Vidim crnu svetlost.”

„Ja sam sigurno video crnu svetlost u Kapi. Baš je jezivo u toj sobi, i nekako zaudara, kao da sam omirisao vrhove prstiju moje majke, svih stvari u koje je stavila ruke tog dana.” Gleda u mene i nekoliko puta gestikulira prstima u vazduhu. „Moja majka je prava pipačica”, kaže. „Konačno čujemo korake na stepenicama i sve devojke silaze zajedno i sve nekako liče i niko od nas se ne seća koju izvodi jer smo zarobljeni u toj sobi cele noći. Ipak, neka me identifikuje iz stroja za prepoznavanje i konačno odlazimo odatle. Vodim je u *Pips*, razgovaramo o njenom ocu, koji ima neku retku, grozomornu bolest, i o njenom bratu, koji deluje kao šupak, i poručujem nešto što je trebalo da se zove kestenjasta gnjecava masa na štrokavom sunderu i vraćam je u Kapu. Želi da mi *pokaže* nešto u ogradici za igru, koja je sada prazna i vrlo oskudno osvetljena, i moram da gledam u neku odvratnu konfederalnu musketu na zidu, za koju mi otkriva da je pripadala njenom *dedi*, i brzo krećem ka vratima, ali njene noge su odjednom duge nekoliko metara i stiže tamo prva i gura me na neke čiviluke i otvara čeljusti poput zmije. Bilo je zastrašujuće. Povlačim se i uspevam da postavim komarnik između nas”, drži zamišljena vrata poput oklopa, „i pristojno joj poželim laku noć i bežim.”

Sem se toliko glasno smeje da prdne.

Ješ frkće i izvinjava se i briše oči. Ispravlja se i preti nam prstom. „Nadam se da ovo ovde ide malo bolje.”

„Pomalo je neprijatno”, kažem, i obojica se smeju.

„Biće bolje. Treba se navići na Sema”, kaže. „Bonne nuit.” I pentra se uz stepenice.

Sem ustaje i zatvara oboja vrata koja vode u dnevnu sobu. Kada se vrati na kauč, seda bliže meni.

„Dejzi? Molim te, reci mi da ne mislite na Dejzi Bjukenan.”

„Na dobar način”, govori i ljubi me.

* * *

U ponedjeljak me Sem prati na moderni nameštaj, i kada izađem pedeset minuta kasnije, čeka me.

„Hoćeš li da svratiš na ručak?”

Jedemo sendviče s ćuretinom i ponovo se hvatamo na kauču. Ne pokušava da ubrza stvari. Ljubimo se i ljubimo dok ne dođe vreme da idem na logiku.

Koračam kampusom pomalo ošamućena. Svaki čas se zacenim od smeha dok razmišljam o vatanju na kauču doktora Gastrika u ponedjeljak usred bela dana. Sva neprijatnost je iščezla dok smo se ljubili. Rekao je neke stvari i ja sam rekla neke stvari i nasmejali smo jedno drugo na tom prugastom kauču.

Je li mogao da vidi koliko malo iskustva imam? Samo jedan momak do sada, Džej, prošle godine. Upoznali smo se na jesen i odvela sam ga kući za prolećni raspust i odljubila se od njega u kuhinji svoje majke. Saopštila sam mu u avionu kojim smo se vraćali na koledž, što je užasno mesto za raskid. Plakao je i koprcao se okolo, ali nije hteo da ustane da ode do kupatila i sabere se. Razgovor je započeo prilično mirno, a on je rekao ono što mi je često govorio, da potiskujem emocije dok ne izlete kao cev za gašenje požara, da bismo mogli bolje da dopremo jedno do drugog da nisam toliko pritvorna. Ali kako je polako shvatao da neće uspeti da promeni moju odluku, njegove optužbe postajale su sve glasnije. On je platio naš *let*. Mogao je da ode u *Ki Vest* sa svojim prijateljima umesto u neku rupu u *Masačuset-su*. Njegova majka misli da sam *lezbijka*. „Naučio sam te svemu što znaš o seksu!”, odjekivalo je niz avion sve do kokpita, koji tada nije imao vrata. To je bila istina. Jeste me naučio. Bila sam devica, a on je bio zabavan i brižan vodič. U to vreme nisam imala s kim da uporedim njega i naš seks, ali sada znam da je bio poprilično neinhibiran i da je taj stav preneo na mene. Nije mu se dopalo što ću ga ja sada preneti na nekog drugog. Zapeo je za to. Bio je to najluđi let u mom životu i bila sam zahvalna kada su točkovi udarili o pistu, a moja sloboda bila nadohvat.

Nakon Džeja, povatala sam se s barmenom u restoranu u kojem sam radila, s tipom na diplomskom pečenju praseta na početku semestra, i nedavno s Karsoninim prijateljem koji se isto obukao kao Sindi Loper za Noć veštica.

Sem me poziva na večeru u petak. Zamišljam da ćemo imati kuću za sebe, sa svećnjacima doktora Gastrela upaljenim u trpezariji. Uručujem mu flašu vina na vratima.

Sem baca pogled na etiketu i pruža ruku da me pozove u dnevnu sobu.

„Večeras ćemo upariti rizling iz 1987. s peperoni kobasicom”, govori iza mojih leđa Ješu i nekom tipu koga ne poznajem na kauču. Tip na vrhu glave ima dvadesetak centimetara gustih, masnih crvenih lokni. Ima kratke noge i velike patike raširene na ispoliranom stočiću doktora Gastrela. Pored patika su četiri kutije s picama. Ješ odlazi da donese čaše za vino.

Crvenokosi tip pokazuje na mene. „Brucoška godina. Žurka za upoznavanje. Došla si s Dejлом Grinsmitom.”

„Ovo je Ivan”, govori Sem.

Ivan zatvara oči. „Crvena haljina. Crni dugmići.”

„Ti si baš uvrnut.”

„U pravu sam, jelda?”

„Za haljinu. Ne sećam se s kim sam došla.”

Smeju se kao da lažem, kao da nikako ne možeš da pamtiš haljinu bolje nego tipa.

„U rizlingu je istina”, kaže Ješ sipajući vino u male, neverovatno tanke čaše u obliku zvončića. „Izvući ćemo istinu o dobrom starom Dejlu Grinsmitu do kraja večeri.”

Sem i ja sedamo u fotelje prekoputa Ješa i Ivana. Vino je slatko i prokislo, ali dopada mi se da držim krhku malu čašu među prstima.

Ivan je još jedan student engleskog koga nikada do tada nisam videla. „Reci mi sve, baš sve, bez izuzetka o Džejsmu Džojosu”, kaže.

Srećom pa je moj profesor engleskog iz srednje škole bio pomalo opsednut Džojosom. „Tok svesti, onomatopeja, spoznaja, da rekla sam da hoću Da, i padajući tiho, tiho padajući na žive i na mrtve.”

Ivan pritiska donji deo šaka u očne jabučice i ljulja glavu napred-nazad. „*Padajući tiho kroz univerzum i tiho padajući, poput silaženja njihove poslednje ure, na sve žive i mrtve.*”³ Baš sam sjeban”, prenemaže se.

„Piše disertaciju o *Fineganovom bdenju*”, kaže Sem.

Ivan širi ruke da me pogleda s poslednjim tračkom nade. Ali nikada nisam čula za tu knjigu.

„Pišeš li ti disertaciju?”, pitam Sema.

„Moraš da je pišeš kad si u programu za darovite studente.”

„O, kapiram.” Program za *darovite* studente. Osećam se ko da pohađam drugi koledž, i oni to znaju.

„Čija predavanja slušaš?”, pita Ivan.

Tako stoje stvari. Ne pitaju koja predavanja, već koje profesore.

Pomalo se naprežem da se setim nekih imena. „Brodi, Ijen-garova, Dukas.” Samo su mi oni pali na pamet.

Nisu ih prepoznali.

„Predaju kreativno pisanje.”

„Ti siroti mučenici”, kaže Ivan. Sem mu nešto pokazuje. „Mislím, šta može biti gore od čitanja sranje priča čitavog semestra?”

„Nisu više sranje. U naprednoj grupi sam.” Trebalo je odslušati 101, 201 i 301 da biste ušli u naprednu grupu.

„Oh, *naprednoj*.” Smeje se Ivan.

³ Citat iz *Fineganovog bdenja*. (Prim. prev.)

„Ja sam imao kreativno pisanje kao brucš”, kaže Ješ.

„Ne, nisi”, kaže Sem.

„Jesam. Kod Ijengarove.” Gleda u mene. „*Mrzela* je moju priču.”

„To nije istina”, kaže Sem.

„*Mrzela* ju je.”

„Bilo je malih kvačica i jedan lep komentar.”

„Dve kvačice na petnaest strana, a komentar je bio snishodljiv.”

„Nije.”

„Ovo je obećavajuće.” Krevelji se.

„To je verovatno bio prvi rad koji su ti ikada vratili bez reči *genijalno* ili *sjajno*”, kaže Sem, „u dnu stranice.”

„Nije to. Stvarno nije. Ali *obećavajuće*? Kao da ću jednom, u dalekoj budućnosti, možda pokazati neki tračak talenta?”

„I nikada nisi više uzeo taj predmet?”, pitam.

„Ne.”

„Nije uzeo ni taj”, kaže Sem. „Odustao je posle tri nedelje.”

„Nijedan pisac kome se divim nikada nije išao na predavanja iz kreativnog pisanja”, kaže Ješ. „Mislim da ću biti okej.”

Ivan mi dodaje parče pice na delikatnom belom tanjiru sa zlatnim obodom i grozdom ružinih pupoljaka u sredini. „Ako izuzmemo veče s crvenom haljinom, zbog čega te nikada do sada nisam video?”, pita me. „Gde si se krila?”

Nisam bila u sestrinstvu i nisam išla na žurke bratstava i radila sam u restoranu tri večeri nedeljno. „Ne znam. Bila sam u golf timu u prvoj godini, pa sam dosta putovala.” Ovo je pomalo izvrtnje istine.

„Bila si u jebenom golf timu?”, kaže. Naš univerzitet ima jako dobar golf tim – osvajali su ACC šampionat jedanaest godina zaredom.